

«سر آمد» گزارش می دهد؛

آسیب پذیری شدید قطر از انسداد تنگه هرمز

از ابتدای جنگ تنها ۱۸ محموله LNG قطر به بازارها رسیده است

فارس گروه انرژی - سعید قلیچی - بازارهای جهانی انرژی، طی ماههای گذشته از آغاز جنگ تحمیلی ارتش ایالات متحده آمریکا علیه جمهوری اسلامی ایران، همزمان با افزایش تنش های نظامی در منطقه خاورمیانه و ادامه دار شدن انسداد تنگه هرمز، شوک های مختلفی را تجربه کرده اند. طبق گزارش های موجود تنگه راهبردی تنگه هرمز مسیر عبور حدود ۲۵ تا ۳۰ درصد نفت خام و بیش از ۲۰ درصد گاز مایع (LNG) جهان است. بسته بودن تنگه هرمز و افزایش تنش های نظامی، موجب افزایش «ریسک جنگ» توسط شرکتهای بیمه ای شده و هزینه حمل و نقل کشتیرانی جهان را نیز افزایش داده است.

در حالی که بسیاری از رسانه ها و تحلیلگران افزایش قیمت جهانی نفت و کاهش عرضه این محصول به کشورهای واردکننده را یکی از نتایج عملی بسته شدن تنگه هرمز برای تردد کشتی های تجاری و نفکش ها معرفی می کنند؛ برخی گزارش های رسمی منتشر شده، حاکی از ایجاد شرایط مشابه برای محموله های گاز مایع (LNG) عبوری از این آبراه استراتژیک هستند. برخی کارشناسان معتقدند در مورد عرضه گاز مایع به بازارهای جهانی، ادامه انسداد تنگه هرمز می تواند چالش جدی تر از عرضه نفت را ایجاد کند.

طی ماه های گذشته عربستان سعودی، بزرگترین صادرکننده نفت جهان، امارات متحده عربی، کویت و عراق با وجود بسته بودن تنگه هرمز، توانسته اند صادرات نفت گذشته خود را از طریق مسیرهای جایگزین ادامه دهند. هرچند برخی گزارش ها حاکی از این است که میزان صادرات نفت صورت گرفته توسط این کشورها به سختی بیش از نیمی از میزان صادرات پیش از آغاز جنگ است، اما درباره صادرات گاز مایع (LNG) از سوی قطر شرایط متفاوت است؛ چراکه این کشور دسترسی به مسیرهای جایگزین نداشته و تنها مسیر صادرات آن از تنگه هرمز عبور می کند.

فشار مالی بی سابقه برای قطر

تداوم انسداد تنگه راهبردی هرمز، بیش از شش ماه پس از آغاز جنگ میان ایران از یک سو و آمریکا و اسرائیل از سوی دیگر، به تدریج آثار اقتصادی خود را بر کشورهای نفت خیز خلیج فارس نشان می دهد. در قطر، توقف رفت و آمد در این گذرگاه مهم دریایی برای نخستین بار به کسری قابل توجه در بودجه عمومی منجر شده است. براساس

صادرات آن شده، به ۱۸ محموله کاهش یافته که نسبت به ۵۰۹ محموله ارسال شده سال ۲۰۲۶ به ۲۱.۲ میلیارد ریال، معادل حدود ۵ میلیارد یورو، رسیده است. این رقم دو برابر کسری بودجه در سه ماهه نخست سال است. کاهش درآمدهای صادرات گاز یکی از عوامل اصلی این کسری است. با

بسته شدن تنگه هرمز، کشتی های حامل گاز طبیعی مایع (LNG) امکان عبور از این مسیر را ندارند و مشتریان قطر ناچار به لغو سفارش های خود شده اند.

واکنش بازار LNG به انسداد تنگه هرمز

هرمز پیش از جنگ یکی از اصلی ترین مسیرهای انتقال LNG جهان بود. برآوردهای منتشر شده درباره تجارت سالانه این تنگه، حجم عبوری را در محدوده ۸۵ میلیون تن LNG در سال با حدود یک پنجم تجارت جهانی LNG قرار می دهند. قطر بزرگترین بخش این جریان را تشکیل می دهد و صادرات LNG امارات نیز از همین مسیر انجام می شود. بنابراین، هنگامی که هرمز در عمل از تردد عادی LNG carrier ها خارج شد، بازار جهانی با یک شوک عرضه واقعی مواجه شد؛ نه صرفا با افزایش حق بیمه

از ابتدای سال، کسری بودجه قطر به حدود ۷ میلیارد یورو رسیده؛ در حالی که دولت این کشور برای کل سال ۲۰۲۶ کسری ۵ میلیارد یورویی را پیش بینی کرده بود. در پی این وضعیت، قطر که درآمدهای عمدتا گازی حدود ۷۸ درصد بودجه دولت را تأمین می کنند، برنامه کاهش هزینه ها را در دستور کار قرار داده است. با این حال، دولت قطر در حال حاضر قصد ندارد حقوق کارکنان دولت یا حجم سرمایه گذاری های خود را کاهش دهد.

براساس داده های شرکت اطلاعات داده ICIS در هفته نخست شهریور؛ تعداد محموله های ال ان جی که قطر موفق به

۲۵ دلار به ازای هر میلیون BTU رسید؛ سطحی که نسبت به پیش از جنگ جهش بسیار بزرگی محسوب می شد. رویترز در اواخر مارس از افزایش ۱۴۳ درصدی قیمت LNG آسیا نسبت به آغاز درگیری ها خبر داد. اما فشار قیمتی در ماه های بعد نیز از بین نرفت. در اول سپتامبر، رویترز گزارش داد که قیمت LNG نقدی آسیا به ۲۳.۲۰ دلار به ازای هر میلیون BTU رسیده است؛ رقمی که بیش از دو برابر سطح پیش از جنگ بود. در ۱۵ سپتامبر نیز رویترز گزارش داد که اختلال عرضه خاورمیانه قیمت LNG آسیا را از حدود ۱۰ دلار پیش از جنگ به نزدیکی ۲۰ دلار رسانده است. به این ترتیب، بازار LNG نه تنها با کمبود محموله مواجه شد، بلکه با افزایش شدید هزینه جایگزینی مواجه شد؛ یعنی خریدارانی که قبلا LNG قطر را با

قراردادهای بلندمدت دریافت می کردند، برای جایگزین کردن هر محموله باید به بازار نقدی و عرضه کنندگان دورتر مراجعه می کردند.

زبان کشورهای آسیایی از انسداد هرمز

بیشترین آسیب در آسیا دیده شد؛ زیرا بیش از ۸۰ درصد صادرات LNG قطر به آسیا می رود. چین، ژاپن، هند، کره جنوبی و دیگر کشورهای آسیایی مهم ترین مشتریان LNG قطر هستند. هند در نخستین روزهای بحران یکی از کشورهای بی بود که مستقیما تحت فشار قرار گرفت. رویترز در سوم مارس گزارش داد که برخی صنایع هند با کاهش سهمیه گاز مواجه شدند و شرکت ها برای جایگزینی گاز قطر به بازار نقدی مراجعه کردند. برای اقتصاد هند، افزایش قیمت LNG مسئله ای دوگانه ایجاد کرد: از یک سو تأمین گاز صنایع و نیروگاه ها دشوارتر شد و از سوی دیگر خرید محموله های جایگزین با قیمت های بالا فشار بیشتری بر هزینه تولید وارد کرد.

بنگلادش نمونه روشن تری از اثر مستقیم بحران است. طبق گزارش رویترز در ۱۴ سپتامبر، بیش از ۴۰ درصد برق بنگلادش به

LNG وارداتی وابسته است و توقف صادرات قطر این کشور را مجبور کرد محموله های گران تر بازار نقدی را خریداری کند. دولت بنگلادش اکنون به دنبال منابع جایگزین از اندونزی، استرالیا و چین است. پاکستان نیز در گروه کشورهای آسیب پذیر قرار گرفته است؛ کشوری که همزمان با رشد قیمت LNG، بسا محدودیت مالی و وابستگی به واردات انرژی مواجه است.

چین وضعیت متفاوتی دارد. این کشور بخشی از کاهش عرضه قطر را از طریق تولید داخلی و واردات گاز روسیه جبران کرده است. با این حال، رویترز تأکید کرده است که چین همچنان یکی از بزرگترین مشتریان LNG قطر است و اختلال طولانی مدت در عرضه خلیج فارس بر بازار این کشور نیز اثر خواهد گذاشت.

ژاپن و کره جنوبی از بزرگترین واردکنندگان LNG جهان هستند و در میان مشتریان اصلی قطر قرار دارند. مزیت آنها نسبت به هند و بنگلادش، توان مالی و زیرساختی بیشتر برای خرید محموله های جایگزین است؛ اما این به معنای مصونیت نیست. ژاپن، کره جنوبی و چین برای جایگزینی LNG قطر باید با سایر خریداران آسیایی در بازار جهانی رقابت کنند. همین رقابت، عامل مهمی در بسا ماندن قیمت JKM است.

اگرچه اروپا نسبت به آسیا وابستگی کمتری به LNG قطر دارد، اما حذف محموله های قطری از بازار جهانی فشار مضاعفی ایجاد کرد. طبق داده های Kpler، اروپا در سال ۲۰۲۵ حدود ۹.۲ میلیون تن LNG قطر وارد کرد که حدود ۸ درصد کل واردات LNG این قاره بود. با این حال، وابستگی کشورها یکسان نیست؛ برای مثال ایتالیا حدود ۳۳ درصد از LNG وارداتی خود را از قطر دریافت می کرد. بنابراین، حذف LNG قطر الزاما به معنای کمبود فوری گاز در تمام اروپا نیست، اما در بازاری که همزمان با کاهش ذخایر و رقابت برای محموله های زمستانی روبه رو است، هر کاهش بزرگ در عرضه جهانی می تواند قیمت ها را بالا ببرد.

طی ماه های گذشته عربستان سعودی، بزرگترین صادرکننده نفت جهان، امارات متحده عربی، کویت و عراق با وجود بسته بودن تنگه هرمز، توانسته اند صادرات نفت گذشته خود را از طریق مسیرهای جایگزین ادامه دهند

پنجشنبه- ۲۶ شهریور ۱۴۰۵- سال دوازدهم- شماره ۲۵۸۶

آب و انرژی

وزیر نیرو: توسعه شبکه برق، زمینه ساز پایداری تامین انرژی است

وزیر نیرو با تأکید بر اهمیت توسعه زیرساخت های شبکه برق گفت: توسعه شبکه های انتقال و فوق توزیع، از الزامات تأمین پایدار انرژی و پشتیبانی از روند توسعه مناطق مختلف کشور است.

به گزارش اقتصادسراسرآمد، عباس علی آبادی در آیین بهره برداری از پست برق ۲۰/۶۳ کیلوولت چهارم چهار خط انتقال دو مداره آن اظهار کرد: تقویت و توسعه شبکه برق، علاوه بر افزایش قابلیت اطمینان تأمین برق، زمینه مناسب تری برای توسعه فعالیت های صنعتی، کشاورزی و اقتصادی فراهم می کند.

پست برق ۲۰/۶۳ کیلوولت چهارم چهار با ظرفیت ۴۰ مگاوات آمپر و خط انتقال دو مداره مرتبط با آن، با مجموع سرمایه گذاری ۲۷۵ میلیارد تومان احداث و به بهره برداری رسید.

این طرح شامل احداث پست ۲۰/۶۳ کیلوولت چهارم چهار با سرمایه گذاری ۱۹۵ میلیارد تومان و احداث خط انتقال دو مداره به طول ۱۰۶ کیلومتر با سرمایه گذاری ۸۰ میلیارد تومان است.

مدیرعامل شرکت برق منطقه ای فارس، نیز در این مراسم با تشریح مشخصات این طرح گفت: پست ۲۰/۶۳ کیلوولت چهارم چهار با ظرفیت ۴۰ مگاوات آمپر و خط انتقال دو مداره به طول ۱۰۶ کیلومتر، با مجموع سرمایه گذاری ۲۷۵ میلیارد تومان احداث شده است. نواب قاندی افزود: بهره برداری از این طرح، ظرفیت شبکه برق منطقه چهارم را افزایش داده و با تقویت زیرساخت های انتقال و فوق توزیع، امکان تأمین مطمئن تر برق مشتریان و پاسخگویی به نیازهای جدید مصرف در این منطقه را فراهم می کند.

وی با اشاره به نقش این طرح در توسعه شبکه برق چهارم اظهار کرد: اجرای این پروژه، گامی در جهت افزایش قابلیت مانور و پایداری شبکه و بهبود شرایط تأمین برق بخش های مختلف مصرف در منطقه چهارم است. پست ۲۰/۶۳ کیلوولت چهارم چهار و خط انتقال دو مداره آن، در راستای توسعه زیرساخت های شبکه برق و افزایش ظرفیت تأمین انرژی در منطقه چهارم احداث شده و با بهره برداری از این طرح، ظرفیت جدیدی به شبکه که این شهرستان افزوده شد.

گام بلند مناطق نفت خیز جنوب برای مهار سوختن گازهای مشعل

مدیر تولید شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب گفت: با اجرای پروژه های در دستور کار، حجم سوختن گازهای مشعل تا پایان امسال به حدود ۸ میلیون و ۶۰۰ هزار مترمکعب در روز کاهش می یابد.

به گزارش اقتصادسراسرآمد، محمد منصوری در گفتگویی با تشریح برنامه های شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب در جمع آوری گازهای مشعل، این طرح را یکی از مهم ترین اولویت های صنعت نفت دانست که در قالب برنامه های

کوتاه مدت، میان مدت و بلندمدت در حال اجراست. وی با اشاره به برنامه کاهش سوختن گازهای مشعل گفت: میانگین سوختن گازهای مشعل در شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب از حدود ۲۷ میلیون مترمکعب در روز در سال ۱۴۰۳ اکنون به روزانه ۲۲ میلیون و ۲۰۰ هزار مترمکعب کاهش یافته است. مدیر تولید شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب افزود: همچنین با تکمیل پروژه های مرتبط با شرکت پالایش گاز بیدبلند خلیج فارس، مقدار سوختن گازهای مشعل بیش از نین کاهش می یابد، هرچند دستیابی به مصرف مطلق از نظر فنی و عملیاتی ممکن نیست؛ منصوری از اجرای طرح بهسازی و احداث تأسیسات جمع آوری گازهای مشعل با سرمایه گذاری شرکت پالایش گاز بیدبلند خلیج فارس خبر داد و افزود: این طرح با سرمایه گذاری یک میلیارد و ۱۰۰ میلیون دلار، شامل ۲۷ پروژه فرعی در مناطق مختلف عملیاتی است.

وی با بیان اینکه در مجموع ۲۶۹ مشعل در گستره عملیاتی شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب وجود دارد، تصریح کرد: از این تعداد، ۱۱۲ مشعل هم اکنون فعال است که براساس برنامه زمان بندی و همزمان با بهره برداری از پروژه های جمع آوری گازهای همسره، به تدریج از چرخه خارج و خاموش خواهند شد.

مدیر تولید شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب با اشاره به اجرای طرح جامع مزایده گازهای مشعل گفت: در قالب این طرح، ۳۹ پسته کاری از اهواز تا بی بی حکیمه تعریف شده است که با تکمیل آن ها در مجموع روزانه ۵۰۴ میلیون فوت مکعب گازهای همرا جمع آوری خواهد شد. منصوری با تشریح آخرین وضع اجرای این بسته ها تأکید کرد: تاکنون ۶ پسته کاری به بهره برداری رسیده است و روزانه ۷۸ میلیون فوت مکعب گاز از طریق آن ها جمع آوری می شود. همچنین، ۱۷ پسته دیگر در حال اجراست که پس از تکمیل، ظرفیت جمع آوری روزانه ۱۹۷ میلیون فوت مکعب گاز را فراهم می کند.

وی ادامه داد: ۱۶ پسته کاری دیگر نیز واگذار شده و در مرحله عقد قرارداد است که با اجرای آن ها روزانه ۱۹۰ میلیون فوت مکعب گاز جمع آوری خواهد شد. افزون بر این، چهار پسته کاری دیگر نیز با ظرفیت جمع آوری روزانه ۳۹ میلیون فوت مکعب گاز، در مرحله واگذاری قرار دارد.

معاون وزیر نفت خبر داد:

افزایش ۱۱ درصدی مصرف CNG پس از تغییر نرخ سوم بنزین

فارس معاون وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی ایران از رشد ۱۱ درصدی مصرف CNG طی هفته نخست پس از تغییر نرخ سوم بنزین خبر داد. به گزارش اقتصادسراسرآمد، محمدصادق عظیمی فر افزود: در بازه یک هفته ای پس از اجرای طرح اصلاح تدریجی نرخ سوم بنزین و تغییر نرخ سوم به ۱۰ هزار تومان، میانگین مصرف CNG در کشور نسبت به نیمه نخست شهریور و مردادماه به میزان تقریبی ۲ میلیون مترمکعب در روز معادل ۱۱ درصد افزایش یافته است. وی یادآور شد: این افزایش مصرف CNG و به تبع آن کاهش مصرف بنزین نشان از تأثیر مثبت اعمال نرخ سوم بر رفح ناترازی بنزین و کاهش اتکا به واردات دارد. عظیمی فر همچنین اضافه کرد: طرح تبدیل رایگان ناوگان پرپیمایش سکوهای اینترنتی حمل بار و مسافر به CNG سوز در اولویت این شرکت قرار دارد و در حال انجام است. به گزارش ایرنا، در مرحله دوم اجرای اصلاح نرخ سوخت، دولت تصمیم گرفت با افزایش نرخ سوم بنزین یعنی بنزین موجود در کارت سوخت جایگاه ها، سهمیه های اول و دوم شهروندان را ثابت نگه دارد و پرونده مربوط به افزایش قیمت احتمالی و یا اختصاص یارانه سوخت به خانوارها را مسکوت بگذارد. بر این مبنا فاطمه مهاجرانی سخنگوی دولت شامگاه نیمه شهریور از تصمیم دولت برای تغییر نرخ سوم بنزین خبر داد و اعلام کرد: نرخ کارت جایگاه سوخت از پامدها سه شنبه (۱۷ شهریور ماه) به ۱۰ هزار تومان افزایش خواهد یافت.

جدول ۵۹۴		فقی:
۱	۱۴- بزرگ ترین ایالت آلمان	۱- بیماری تنگی مجاری
۲	۱۵- آلبومی با آواز علی رستمیان	۲- تنفسی - آن قدر - ترس
۳	۱۵- شتر گاوپلنگ - ابرارایانه	۳- آشپز نیکو کار ضحاک - از
۴	۱۵- ساخت ایران - نوعی پارچه	۴- فرقه های مسیحیت
۵	۱۵- سنی	۵- سنگ در گوشت عرب
۶	۱۵- عمودی:	۶- شهری در مشرق آلمان -
۷	۱۵- دست نخورده - لاغ - تخته	۷- خرده سنگ
۸	۱۵- علف خواری با شاخ های	۸- فرمانروا - عبادت کردن
۹	۱۵- خمیده	۹- مرطوب
۱۰	۱۵- ۲- عنوان احترام آمیز نظامی	۱۰- چراگاه - نشانه -
۱۱	۱۵- پرند های از خانواده کلغ -	۱۱- یاری دهند
۱۲	۱۵- سوغات سلوه	۱۲- خاکسپاری - زشت - قتلگاه
۱۳	۱۵- ۳- کشور - رود جاری در	۱۳- میرکبیر
۱۴	۱۵- خراسان شمالی - کاغذ ضخیم	۱۴- استواری در اندیشه و اراده
۱۵	۱۵- نوشیدنی مفید - پارچای با	۱۵- رمان مشهور پاولو کوئیلو -
	۱۵- خاصیت از تجاعی	۱۵- فرمانده کبانی
	۱۵- ۵- چه چیز - دستگاهی برای	۱۵- حبشه امروزی - نرم افزاری
	۱۵- تغییر نوشته - راه مایبار!	۱۵- برای برقراری تماس تلفنی
	۱۵- تخته مصنوعی - جاندار	۱۵- نیترونی
	۱۵- تکمیلوی آب های شیرین	۱۵- خرد سالی - کلاه ایمنی
	۱۵- شجاعت - نمره عالی -	۱۵- ستودنی
	۱۵- سیلستمدار	۱۵- مشک - شعاع نور - دوره
	۱۵- استقرار یافته - وسیله ای	۱۵- مشک - شعاع نور - دوره
	۱۵- ۹- اندازه گیری قطر اجسام	۱۵- ۱۱- مرزبان - دست مالیدن -
	۱۵- داده های مرتبط در کامپیوتر - کاشف	۱۵- شیره برخی درختان
	۱۵- نیروی جاذبه زمین	۱۵- ۱۲- نوشته حاشیه سند - مزده
	۱۵- سخت پوست آبی - اتحادیه	۱۵- ی دل که - نفسی می آید - ماده
	۱۵- ۱۴- پست - فاقد شهرت	۱۵- رایشی مژدها
	۱۵- ۱۵- نفوذ به یک سیستم رایانه ای -	۱۵- ۱۲- دالان زیر زمینی - سامانه
	۱۵- شکاف - پارچای لطیف - ناپسند	۱۵- ذره باردار